

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000110444

Datum
12 maart 2026

Opgesteld door

Samengewerkt met

Bijlage(n)
1

Aan
Van

StasBZK
DGDOO

nota

Voortgangsbrief open overheid

Aanleiding

Op 11 juni vindt het commissiedebat Wet open overheid plaats met de vaste commissie Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer. Met bijgevoegde brief brengt u de Kamer op de hoogte van de laatste stand van zaken rondom het thema open overheid.

Geadviseerd besluit

U wordt verzocht in te stemmen met de inhoud van de brief en deze te verzenden aan de Tweede Kamer.

Kern

- In de voortgangsbrief informeert u de Kamer op hoofdlijnen over de belangrijkste ontwikkelingen op het dossier open overheid. U gaat daarbij onder andere in op de afhandeling van Woo-verzoeken, de verplichte actieve openbaarmaking, de wetsevaluatie en het onderzoek uitvoeringslasten, betekenisvolle openbaarmaking en overheidsbrede handreikingen.
- **Afhandeling Woo-verzoeken.** Voor het eerst sinds jaren is er een positieve trendbreuk zichtbaar in de cijfers over de afhandeling van Woo-verzoeken bij het Rijk in 2025. In de brief wijst u op het onderzoek van OSF, IMI en de UvA waaruit blijkt dat de behandeltermijn van Woo-verzoeken bij de ministeries in 2025 met ruim 23% is afgenomen ten opzichte van het jaar daarvoor.
- **Verplichte actieve openbaarmaking.** Op 16 februari van dit jaar heeft de toenmalig minister van BZK de Kamer geïnformeerd over de vertraging in de ontwikkeling van de generieke Woo-voorziening (GWV). Het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI) heeft een advies uitgebracht waarin wordt geadviseerd de inrichting van de GWV te heroverwegen. U informeert de Kamer over het verdere proces en geeft aan voor het commissiedebat van 11 juni a.s. nog met een reactie te komen op dit advies.
- **Wetsevaluatie en onderzoek uitvoeringslasten.** U informeert de Kamer over de laatste stand van zaken met betrekking tot de wetsevaluatie van de Woo. Daarnaast biedt u het onderzoek naar de uitvoeringslasten van de afhandeling van Woo-verzoeken aan. Hieruit blijkt onder andere dat (overheidsbreed) de totale kosten voor de afhandeling van Woo-verzoeken ongeveer 150 miljoen euro per jaar betreft. De uitkomsten van het onderzoek worden betrokken bij de wetsevaluatie en de werkgroep optimaal Woo-proces.
- **Betekenisvolle openbaarheid.** Er volgt dit kwartaal nog een beleidskader voor de inspanningsverplichting tot actieve openbaarmaking (art. 3.1 van de

Woo). Op initiatief van BZK is een internationale coalitie van landen opgezet die zich inzet voor actieve openbaarmaking van overheidsinformatie.

- **AI en innovatie.** U geeft een update over de innovatieagenda openbaarheid en informatiehuishouding, die beoogd was om voor de zomer met de Kamer te delen. Het is echter niet langer haalbaar de innovatieagenda voor de zomer af te ronden, onder andere vanwege beperkte ambtelijke capaciteit. U kondigt in de brief aan dat de innovatieagenda in de tweede helft van dit jaar volgt.
- Daarnaast heeft de Tweede Kamer bij de begrotingsbehandeling van BZK een amendement van het lid Meulenkamp (VVD) aangenomen om middelen vrij te maken voor een AI-pilot voor de afhandeling van Woo-verzoeken. Op dit moment wordt bekeken hoe deze pilot het beste vormgegeven kan worden. U geeft aan hier in de Kamerbrief over de innovatieagenda hierop terug te komen.
- **Overheidsbrede handreikingen.** Met de motie van de leden Van Waveren (NSC) en Buijsse (VVD) is opgeroepen om in een handreiking voor medeoverheden in te gaan op een aantal elementen die betrekking hebben op de uitvoering van de Woo. In deze brief licht u een aantal van deze handreikingen toe (misbruik, Woo-contactpersoon en optimaal Woo-proces), en deelt u de centrale vindplaats van deze handreikingen. Daarmee wordt deze motie afgedaan.
- **Evaluatie Wet elektronische publicaties.** U geeft aan dat de evaluatie van de Wet elektronische publicaties vertraagd is. De wet bepaalt dat deze evaluatie 1 juli 2026 afgerond moet zijn. U geeft aan de Kamer voor het einde van het jaar te kunnen informeren.
- Er volgt separaat een Kamerbrief over de **openbaarmaking van emissiegegevens**, die door uw ambtsvoorganger is toegezegd. Hierover lopen nog gesprekken met I&W en LVVN. U zegt toe deze brief voor het commissiedebat op 11 juni aan de Kamer toe te sturen.

Onze referentie

2026-0000110444

Datum

12 maart 2026

Toelichting

Verplichte actieve openbaarmaking

- In de brief wordt toegelicht dat een onafhankelijk onderzoek wordt uitgevoerd naar de verdere ontwikkeling van de digitale infrastructuur voor actieve openbaarmaking. Dit onderzoek omvat een technische beoordeling van de architectuur en software, een analyse van governance, organisatie en sturing rond de realisatie van de voorziening en een toets op de haalbaarheid van de herijkte roadmap. Daarnaast wordt een beleidsadvies opgesteld over de vraag in hoeverre de huidige uitvoeringsinrichting bijdraagt aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen van de Woo en welke alternatieve uitvoeringsmodellen denkbaar zijn.
- De uitkomsten van deze onderzoeken worden samengebracht in een integraal advies over de vervolgrichting voor de ontwikkeling en implementatie van de digitale infrastructuur voor actieve openbaarmaking. De Kamer wordt hierover naar verwachting in de tweede helft van 2026 geïnformeerd.
- Bestuursorganen blijven ondertussen werken aan de uitvoering en voorbereiding op de volgende fasen van actieve openbaarmaking. Departementen kunnen documenten publiceren via het handmatig aanleverloket van de GWV en verschillende bestuursorganen publiceren reeds actief via eigen platforms en websites. Daarnaast worden voorbereidingen getroffen voor verdere actieve openbaarmaking, zoals het identificeren van documenten die onder de openbaarmakingsplicht vallen, het voorbereiden van

publicatieversies (bijvoorbeeld gelakte documenten) en het inrichten van werkprocessen.

- Ten aanzien van de uitvoeringslasten voor medeoverheden wordt toegelicht dat de aanvullende uitvoeringstoets uit 2024 geen voldoende onderbouwd beeld gaf van de financiële consequenties van de verplichtingen uit artikel 3.3b Woo. Met de medeoverheden is daarom afgesproken de daadwerkelijke kosten die zij maken als gevolg van verplichte actieve openbaarmaking te gaan monitoren en dit in 2029 te evalueren.

Onze referentie

2026-0000110444

Datum

12 maart 2026

Onderzoek uitvoeringslasten

- In dit onderzoek is gekeken naar de uitvoeringslast, kosten en (benodigde) capaciteit van het afhandelen van Woo-verzoeken. Aan dit onderzoek hebben meer dan 250 overheidsorganisaties deelgenomen, waaronder alle ministeries, gemeenten, provincies, waterschappen, Hoge Colleges van Staat en uitvoeringsorganisaties.
- De totale kosten voor de afhandeling van Woo-verzoeken bedragen volgens de uitkomsten van het onderzoek circa €150 miljoen per jaar. In 2024 is naar verwachting circa 1,3 miljoen uur van ambtenaren ingezet voor de behandeling van Woo-verzoeken, omgerekend is dit ongeveer 955 fte die zich jaarlijks inzet voor de afhandeling van Woo-verzoeken.
- In het onderzoek worden daarnaast verschillende opvallende resultaten geduid uit het afhandelingsproces van Woo-verzoeken. Zo wordt circa 66% binnen de termijn afgehandeld en vergen de 10% meest complexe Woo-verzoeken ongeveer 30% van de totale tijd. Er is volgens het onderzoek breed toepasbaar verbeterpotentieel voor de uitvoering van de Woo, zoals het gebruiken van goede zoeksoftware en het vroegtijdig betrekken van de verzoeker.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Voortgangsbrief open overheid	
2	Bijlage bij Kamerbrief – Onderzoek uitvoeringslasten Woo-verzoeken	